

MOTIE

Agendapunt: 14. Motie vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Zonder geld geen gemeenten

De raad van de gemeente Achtkarspelen in vergadering bijeen d.d. 29 februari 2024

Overwegende dat:

- De houdbaarheid van de financiële situatie van de gemeenten in Nederland aanleiding geeft tot grote zorg. Vanaf 2026 dreigen heel veel gemeenten niet in staat hun begrotingen structureel sluitend te krijgen. Door de structurele korting vanuit het Rijk van € 3 miljard zullen gemeenten onvermijdelijk zeer ingrijpende en zichtbare bezuinigingen moeten opleggen;
- Naast verschraling in de lokale voorzieningen dit ook grote gevolgen zal hebben voor de aanpak van grote maatschappelijke opgaven als woningbouw, criminaliteitsbestrijding, zorg voor jongeren en ouderen, klimaat en energietransitie;
- Daarvoor een goede en gelijkwaardige samenwerking tussen de gemeenten en het Rijk noodzakelijk is zoals in de Code Interbestuurlijke Verhoudingen is vastgelegd;
- Van een dergelijke gelijkwaardige samenwerking nu geen sprake is. Eenzijdige ingrepen van de zijde van het Rijk zijn voor gemeenten niet alleen onbegrijpelijk, maar vooral onredelijk en onhoudbaar;
- Daarmee democratische stabiliteit dreigt te verdwijnen uit gemeenten;
- Zonder extra middelen de voorzieningen in de gemeente Achtkarspelen onder druk komen te staan;
- Naast de totaal beschikbare middelen van het gemeentefonds ook de verdeling van deze middelen geen recht doet aan de leefsituatie van plattelandsgemeenten in het noorden. Er is sprake van een stapeling van effecten van rijksbeleid die de plattelandsgemeenten in het noorden steeds hard raakt.

Constaterende dat:

- Uit de ondertekening van het manifest 'Zonder geld geen gemeente' door meer dan 1100 raads- en commissieleden uit ruim 300 gemeenten blijkt dat in het hele land deze raads- en commissieleden zich grote zorgen maken;
- De democratische stabiliteit dreigt te verdwijnen uit gemeenten. Onder druk van de financiële problematiek door de 2026-bezuinigingen luiden raadsleden de noodklok: 'We zijn raadslid geworden, omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente. Niet om de gemeente kapot te bezuinigen!'

Roepen het nieuw te vormen Kabinet op in het regeerakkoord te regelen dat:

- Gemeenten de belangrijke maatschappelijke opgaven kunnen realiseren door hiervoor voldoende geld beschikbaar te stellen;
- Gemeenten structureel over voldoende middelen beschikken via het gemeentefonds door bijvoorbeeld afschaffing van de opschalingskorting, voortzetten van de bestaande financieringssystematiek en indexering van de fondsen passend bij echte (stijgende) kosten op wettelijke (zorg)taken;

- Gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen;
- Gemeenten nooit meer in een situatie terecht kunnen komen waarbij wel de taken, maar niet de benodigde middelen bij de gemeenten terechtkomen;
- De interbestuurlijke (financiële) verhoudingen op basis van gelijkwaardigheid en samenwerking worden hersteld en verankerd;
- In lijn met 'elke regio telt' de ongewenste stapeling van negatieve effecten van rijksbeleid voor plattelandsgemeenten in het noorden stopt.

Verzoekt het college:

1. Deze motie ter kennis te brengen van de informateur en onderhandelende partijen namens de gemeente Achtkarspelen;
2. Deze motie ter kennis te brengen van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken;
3. Deze motie in kopie te sturen aan het actiecomité Raden in verzet via radeninverzet@gmail.com.

En gaat over tot de orde van de dag.

Gert Terpstra (CDA-Achtkarspelen)

Anita Vellema (ChristenUnie-Achtkarspelen)

IJde van Kammen (FNP-Achtkarspelen)

Albert van Dijk (FVD-Achtkarspelen)

Jacob Hooghiemstra (Gemeente Belangen-Achtkarspelen)

Tjitske Veenstra (GroenLinks-Achtkarspelen)

Hink Speulman (PvdA-Achtkarspelen)

Jeffrey Graansma (PVV-Achtkarspelen)

Edwin de Vries (zelfstandig raadslid)